

Okselklieroperatie

RISAS-procedure

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

De chirurg of verpleegkundig specialist heeft met u besproken dat u borstkanker heeft. Tijdens onderzoek is ook gebleken dat er een uitzaaiing in de lymfeklier in de oksel zit. Om de tumor in de borst en de uitzaaiing in de lymfeklier te verkleinen en/of te vernietigen krijgt u eerst chemotherapie. Daarna wordt tijdens de borstoperatie ook de lymfeklier met de uitzaaiing en de schildwachtklier verwijderd. Deze behandeling wordt de RISAS procedure genoemd. In deze folder leest u hier meer over.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

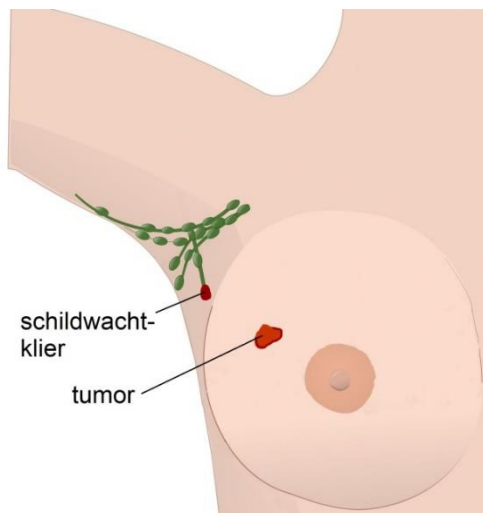
De RISAS-procedure

De afkorting RISAS staat voor: Radioactive Iodine Seed localisation in the Axilla combined with the Sentinel node procedure.

Dit is een nieuwe behandeling waarbij de lymfeklier met uitzaaiing in de oksel gemarkeerd wordt met een jodiumzaadje (MARI-klier). Na de chemotherapie wordt de klier verwijderd. De afkorting MARI-klier staat voor: Markeren Axilla met een Radioactieve Iodine zaadje.

Tegelijkertijd wordt dan ook de schildwachtklier opgespoord en verwijderd. De lymfeklieren die verwijderd zijn (MARI-klier en Schildwachtklier) geven een goed beeld van de reactie op chemotherapie in de oksel. Er is dan vaak geen volledige okselklieroperatie nodig.

Alleen als er nog tumorcellen worden gezien in de lymfeklieren kan er nog een reden zijn voor verdere behandeling met operatie (volledige okselklieroperatie) of bestraling.

Afbeelding: De schildwachtklier.

De behandeling

Vóór start chemotherapie:

De lymfeklier met uitzaaiing in de oksel wordt gelokaliseerd met een jodiumzaadje(MARI-klier).

Tijdens chemotherapie:

Het ingebrachte jodiumzaadje kan ongeveer een half jaar actief zijn en kan dus ook blijven zitten tot en met de operatie.

Na het afronden van chemotherapie:

De operatie wordt binnen 6 weken gepland. De schildwachtklier en de lymfeklier met jodiumzaadje wordt tijdens de borstoperatie verwijderd.

Plaatsen van het jodiumzaadje

Het jodiumzaadje is een klein metalen staafje van ongeveer 4 millimeter. Het bevat een kleine hoeveelheid, niet schadelijke hoeveelheid radioactief jodium. Het zaadje is ongeveer een half jaar radioactief. Het kan dus blijven zitten tot de operatie. Het inbrengen van het jodiumzaadje gebeurt op de Breast Clinic met echografie. Dit gebeurt op dezelfde manier als het plaatsen van een clip in de borst voorafgaand aan de neo-adjuvante chemotherapie plaats (zie folder plaatsen van een clip in de borst).

Weefselonderzoek

De klieren en het borstweefsel worden in het laboratorium onderzocht. De uitslagen worden besproken in het mammateam. Na 10-14 dagen bespreekt de chirurg of verpleegkundig specialist de uitslag en behandeladvies van het mammateam met u.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust van maandag tot en met vrijdag tussen 08.30-12.00 uur naar één van de mammacareverpleegkundigen. Zij beantwoordt uw vragen graag. Voorin de map vindt u het telefoonnummer.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeelding in deze folder is afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
maart 2023
pavo 1750